

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ข้อมูลหลัก 2 แหล่ง คือข้อมูลจากเอกสารชั้นต้นของโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลการวิจัยภาคสนาม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย เพื่อเป็นการรวบรวมความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วมของชุมชนใน อ.เชียงดาว จากนั้นผู้วิจัยจะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวิจัย และแนวคิดทฤษฎีมาเป็นกรอบ เพื่ออธิบายผลการวิจัยที่เกิดขึ้น

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตพื้นที่ที่ศึกษา

จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้ เป็นการศึกษถึงบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในกระบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กรณีศึกษาโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย โดยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษา ณ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนได้ประสานงานการทำงานในพื้นที่นี้ ซึ่งเป็นแหล่งพื้นที่ที่หลายกิจกรรมของโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนได้ดำเนินการอยู่และด้วยปัญหาของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยรัฐเป็นกำหนดทิศทางแต่เพียงผู้เดียว ได้เกิดเป็นโครงการการพัฒนาจัดสรรทรัพยากรในท้องถิ่นโดยขาดการประสานงานหรือเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในชุมชน ซึ่งในข้อเท็จจริงผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่ว่าจะเป็นทั้งทางบวกหรือทางลบก็คือ ชุมชนในพื้นที่อำเภอเชียงดาว

ดังนั้น จึงเห็นว่าองค์กรพัฒนาเอกชนน่าจะมีแนวทางในการทำงานเคลื่อนไหวในด้านการจัดการทรัพยากรเอง รวมถึงความร่วมมือระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชน และชุมชนน่าจะมีส่วนร่วมในการจัดการ ตัดสินใจกับโครงการการพัฒนาของภาครัฐในเรื่องของการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกันไม่ว่าจะเป็นโครงการใดก็ตามของรัฐ ขอบเขตการศึกษาของงานวิจัยครั้งนี้จึงอยู่ที่โครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน ร่วมกับชุมชน อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ บนพื้นที่ที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

3.1.2 ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษา

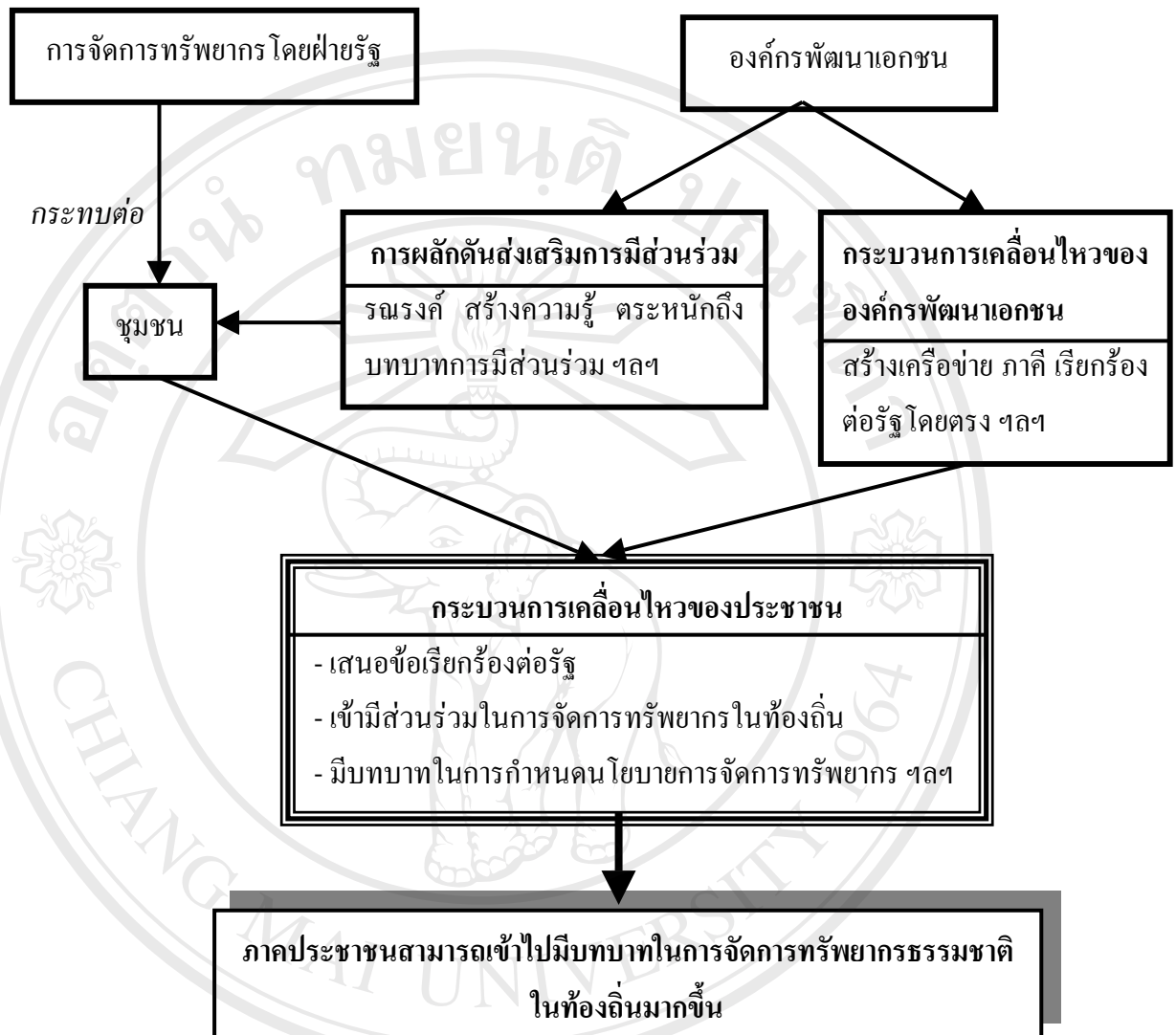
ศึกษาบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนต่อกระบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะทำการศึกษามหาวิทยาลัยขององค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในด้านการเข้าไปจัดการทรัพยากรธรรมชาติเอง ตลอดจนรวมถึงการเข้าไปส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในพื้นที่ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ด้วย

3.2 วิธีการศึกษาวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาไปที่องค์กรพัฒนาเอกชนที่ได้เข้าไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยต้องการที่จะศึกษาว่าบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนมากน้อยและอย่างไรบ้าง ตลอดจนศึกษาตัวองค์กรพัฒนาเอกชนเองว่ามีวิธีการขับเคลื่อนเรียกร้องต่อนโยบายภาครัฐอย่างไรบ้าง ตามแนวทางกระบวนการเคลื่อนไหวของประชาชน แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาจึงมาจาก

1. การศึกษาวิจัยเอกสาร เป็นการค้นคว้าและรวบรวมแนวความคิดโดยการศึกษาจากหนังสือภาษาไทย วารสาร วิทยานิพนธ์ ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการศึกษา
2. การวิจัยภาคสนาม เป็นการเก็บข้อมูลภาคปฐมภูมิ ซึ่งจะศึกษาโดยการสัมภาษณ์บุคคล โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ระบุชื่อของนักพัฒนาเอกชน และสัมภาษณ์ชาวบ้านที่อยู่ในชุมชน โดยใช้แบบสอบถามที่มีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อให้ทราบถึงบทบาท รูปแบบวิธีการขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เข้ามาส่วนร่วมกับชุมชน ตลอดจนแนวทางในการเคลื่อนไหวของตัวองค์กรพัฒนาเอกชนเอง รวมถึงทราบทัศนคติจากคนในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการร่วมทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน

3.3 รูปแบบการจำลองแนวความคิด (Conceptual Framework)

ในการศึกษาบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในกระบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ: กรณีศึกษาโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย ซึ่งศึกษาขึ้นจากการมีคำถามในการวิจัยที่ว่า ทางผู้วิจัยอยากจะทราบถึงบทบาท หรือยุทธวิธีขององค์กรพัฒนาเอกชนในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการปรับตัวขององค์กรพัฒนาเอกชนในการมีปฏิสัมพันธ์ หรือมีการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐกับประชาชนในท้องที่ ตลอดจนกระบวนการเคลื่อนไหวของตัวองค์กรพัฒนาเอกชนเองว่ามีวิธีขับเคลื่อนงาน หรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างไร

ทั้งนี้เป็เพราะนโยบายพัฒนาประเทศของรัฐบาลที่ถูกกำหนดออกมาอย่างต่อเนื่องและกระจายสู่ชุมชนในระดับรากหญ้าอย่างรวดเร็ว ทั้งยังเป็นนโยบายที่อิงกับกระแสนิยม ซึ่งขาดการมองในเรื่องของความพร้อม การปรับตัวของชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งจะเห็นได้ว่ารัฐบาลมีนโยบายการพัฒนาในการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน โดยอาศัยทั้งอำนาจและตามความเข้าใจของรัฐเองว่าการที่ตนเองเข้ามาดูแล จัดการนั้น เป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการจริงๆ เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งเป็นการมองผ่านมุมมองของรัฐเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ส่งผลให้บทบาทของภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมแทบจะไม่ปรากฏเลย ดังจะเห็นได้ว่าการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไม่ว่าจะเป็นแหล่งน้ำ ที่ดิน ป่าไม้ ฯลฯ โครงการต่างๆที่เกิดขึ้นก็มักจะมีรัฐเป็นผู้ริเริ่ม เป็นผู้รณรงค์โครงการโดยที่ไม่ได้มีการรับฟังความเห็น หรือความต้องการของประชาชนแม้แต่น้อย เพราะว่รัฐยังคงยึดหลักที่ว่าตนเองทำเพื่อประชาชน ดังนั้นโครงการที่ท่ทำไปแล้วจึงเห็นว่ามิประโยชน์กับประชาชนแน่นอน ทำให้ปัญหาจึงตามมาจากหลักก็คือรัฐเข้ามาจัดการไปแล้ว แล้วมาเกิดปัญหาตามมา ประชาชนจึงค่อยมาเรียกร้องให้แก้ปัญหามาภายหลังซึ่งลักษณะเช่นนี้ถือได้ว่าขัดกับหลักการของรัฐธรรมนูญในมาตรา 78 และ 79 ที่ว่ารัฐจะต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษาจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นเอง ทั้งๆ ที่คนในชุมชนเป็นเจ้าของพื้นที่และมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง

ดังนั้น ในการที่จะเพิ่มบทบาทภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยองค์กร หรือหน่วยงานที่ได้เข้ามาทำงานร่วมกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่จะกระทบต่อชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชนจึงเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับชุมชนนานแล้ว ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักที่ว่ให้ตัวชุมชนเป็นศูนย์กลาง และในการศึกษาคั้งนี้ก็มุ่งไปที่โครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่มีวิธีการเคลื่อนไหวในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติด้วยตัวองค์กรเอง ตลอดจนได้ร่วมทำงานกับชุมชนในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่อำเภอเชียงดาวเช่นกันมานาน เกิดเป็นกิจกรรมขึ้นหลายกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นด้านป่า หรือน้ำ รวมถึงได้ขยายสมาชิกของกลุ่มกลายเป็นเครือข่ายของชุมชนอีกด้วย ปัจจุบันพบว่าขณะนี้โครงการบางโครงการของภาครัฐก็พยายามที่จะเข้ามาจัดการทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนอีกด้วย ซึ่งเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาของผลกระทบภายหลังของการสร้างโครงการภาครัฐขึ้นมาอีก เครือข่ายองค์กรทรัพยากรลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนจึงได้เข้ามามีบทบาทต่อการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นเกิดเป็นกระบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนที่มีอยู่ 2 ด้านก็คือ

1. บทบาทด้านการขับเคลื่อนของตัวองค์กรพัฒนาเอกชนเอง ที่มีการดำเนินงานในการอนุรักษ์ รักษา เรียกร้อง จัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นเองตามเป้าหมายขององค์กร

2. ขณะเดียวกันก็พยายามที่จะส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้แก่ชุมชน ตามแนวคิดของกระบวนการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามาจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน เกิดเป็นความร่วมมือกันระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชน และชุมชนในท้องถิ่น โดยมีการจัดเวทีชาวบ้าน จัดสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ สร้างจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นตนเอง ซึ่งผลของกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งแรงส่งเสริมของโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนก็จะทำให้ภาคประชาชนสามารถเข้าไปมีบทบาท จัดการกับทรัพยากรในชุมชนมากขึ้น เกิดเป็นกระบวนการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนขึ้นมา ซึ่งจะทำให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันเป็นภาคีทั้งฝ่ายภาครัฐ และภาคประชาชน

ประเด็นในการวิจัยครั้งนี้ก็คือ การวิเคราะห์ผ่านแนวความคิดการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน อ.เชียงดาว ต่อการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นนั้นเกิดขึ้นจากการกระตุ้นส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมจากองค์กรพัฒนาเอกชน คือ โครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน และการที่จะสรุปได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้ ก็ต้องดูตั้งแต่กระบวนการร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ไปจนถึงร่วมประเมินผลด้วย

หากจะวิเคราะห์ผ่านแนวความคิดองค์กรพัฒนาเอกชน ก็คือ จะดูบทบาท หน้าที่ ลักษณะการทำงาน การขับเคลื่อนงานของตัวองค์กรเอง รวมถึงดูจากการทำงานที่ผ่านมาของโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน พบว่าการทำงานขององค์กรนี้ยังคงมีลักษณะคล้ายกับในอดีต กล่าวคือทำงานร่วมกับชุมชน โดยให้ศูนย์กลางอยู่ที่ชุมชน เพียงแต่จะมีการปรับตัวขององค์กรพัฒนาเอกชนให้เข้ากับกระแสของการพัฒนาของรัฐในปัจจุบัน และมีการทำงานร่วมกับรัฐมากขึ้นในลักษณะทั้งทวิภาคี และพหุภาคี สามารถเข้าไปมีบทบาท เรียกร้อง เคลื่อนไหวมากขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องมุ่งไปที่ประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

ในมุมมองของแนวคิดภาคประชาสังคม จะดูถึงการพยายามที่จะสร้างภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งมากขึ้นตามแนวคิดประชาสังคม จนทำให้สังคมเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรร่วมกันไม่ว่าจะร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และชุมชน ทั้งนี้ต้องอาศัยบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน คือโครงการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนเป็นสำคัญ เป็นแรงผลักดันในชุมชนให้เกิดตระหนักถึงความสำคัญของภาคประชาสังคม ซึ่งตามความเป็นจริงโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในภาคประชาสังคมอยู่แล้ว เพราะถือว่าเป็นแนวทางเคลื่อนไหวภาคประชาชนนั่นเอง

ส่วนของแนวคิดเรื่องบทบาท และอำนาจรัฐนั้น เป็นการวิเคราะห์ถึงพัฒนาการบทบาทของรัฐ อำนาจหน้าที่รัฐที่ควรพึงมีต่อสังคม นับแต่อดีตเป็นต้นมารัฐจะมีอำนาจเหนือสังคมมีนโยบายการทำงานแบบบนสู่ล่าง (top-down) ทั้งนี้อาจด้วยเหตุผลด้านความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องทำให้รัฐรวมศูนย์-รวมอำนาจไว้ที่ตัวรัฐเอง จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ก็จะมีมองรัฐอีกครั้งหนึ่งว่า ภายใต้กระแสของการเพิ่มอำนาจแก่ส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจไปยังส่วนต่างๆ ของประเทศ กระแสของการเมืองภาคประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น แล้วตัวรัฐเองมีการปรับบทบาทอำนาจอย่างไร หรือว่ารัฐเองยังคงมีอำนาจเหมือนเดิม ต้องมาวิเคราะห์สาเหตุว่าทำไมปัจจุบันยังพบว่าอำนาจรัฐยังได้อยู่ หรือเป็นเพราะว่าความไม่พร้อม ปัจจัยภายนอกคือตัวประชาชนเอง รู้หน้าที่รู้สิทธิของความเป็นพลเมืองมากแค่ไหน จึงทำให้รัฐยังมีเสถียรภาพเหนือประชาชนอยู่

โดยการศึกษาครั้งนี้ก็จะสามารถตอบคำถามงานวิจัยได้ว่าบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในกระบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนนั้น สามารถส่งผลทำให้ภาคประชาชนไม่ว่าจะเป็นตัวองค์กรพัฒนาเอกชนเอง หรือว่าความร่วมมือจากชุมชนกับองค์กรพัฒนาเอกชน ทำให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้หรือไม่ ถ้าหากว่าได้ก็เป็นการชี้ให้เห็นว่าบทบาทภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เกิดเป็นพลังประชาสังคมที่การทำงานร่วมกับรัฐขึ้น แต่ถ้าไม่ได้งานวิจัยชิ้นนี้ก็จะได้เสนอทางออกในการแก้ไขปัญหา สร้างแนวทางส่งเสริมบทบาทองค์กรพัฒนาเอกชนในกระบวนการเคลื่อนไหวภาคประชาชนให้เกิดขึ้นต่อไป

3.4 กลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรและขนาดตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ

- นักพัฒนาเอกชนที่ทำงานอยู่ได้ในนามโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน จำนวน 5 ตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจง
- ประชาชนที่โครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนเข้าไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยจะทำการสุ่มตามแบบสะดวกมาจำนวน 10 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้นำของชุมชน 5 ตัวอย่าง และชาวบ้านที่ได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน 5 ตัวอย่าง
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยจะทำการสุ่มตามแบบสะดวกมาจำนวน 3 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 18 ตัวอย่าง

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้เครื่องมือในการวิจัยก็คือ การสัมภาษณ์ (Interview) โดยจะใช้แบบมีโครงสร้าง และนำไปสู่การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก โดยมีการกำหนดประเด็นหลักๆ ของผู้วิจัยไว้ล่วงหน้า แบ่งออกเป็น 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 ใช้สำหรับตัวเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน

ชุดที่ 2 ใช้สำหรับผู้นำชุมชน และคนในชุมชน

ชุดที่ 3 ใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โดยคำถามในการสัมภาษณ์จะครอบคลุมประเด็น ดังนี้

- เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และภารกิจของโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบนในกิจกรรมการทำงานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติครั้งที่ผ่านๆ มา
- เกี่ยวกับวิธีการเคลื่อนไหว การทำงาน ยุทธวิธีของตัวองค์กรพัฒนาเอกชน
- เกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการของกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน กับชุมชนอำเภอเชียงดาว
- ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการยอมรับจากชุมชนต่อบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน
- เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

3.6 การประมวลผลและการวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งจากการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม จะใช้วิธีโดยประมวลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์ เพื่อให้เห็นความคิดเห็นที่สอดคล้องและแตกต่างกันของผู้ให้สัมภาษณ์ ในแต่ละกลุ่ม และแต่ละข้อ และนำข้อมูลที่ได้ไปตอบคำถามในการวิจัยต่อไป เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและนำมาวิเคราะห์ผลต่อคำถามในการวิจัย

3.7 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว จะนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยเค้าโครงในการนำเสนอวิทยานิพนธ์ จะประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

โดยได้แบ่งออกเป็น 6 บท

บทที่ 1 บทนำ เป็นการนำเสนอที่มาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษาคำถามในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา นิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่แนวคิดองค์การพัฒนาเอกชน แนวคิดบทบาทภาคประชาสังคม แนวคิดการมีส่วนร่วมในชุมชน และแนวคิดบทบาท อำนาจอธิปไตย รวมทั้งนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย เป็นการอธิบายถึงขอบเขตการศึกษา แผนการดำเนินการวิจัย และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ

บทที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา คืออำเภอเชียงดาว การก่อเกิดโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน และปัญหาการจัดการทรัพยากรโดยภาครัฐ

บทที่ 5 ผลการวิจัย เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้รับมาตอบคำถามในการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ เป็นการกล่าวสรุปผลการศึกษาวิจัย อีกทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะ และข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย